

Rodbinske podpore na orožne vežbe vpoklicanih

»Slov. gospodar« je že dvakrat poročal o sklepu vlade, da se izplača podpora rodbinam na orožne vaje vpoklicanih. Nova uredba o podporah je že izšla v »Službenih novinah« in jo pričujemo v izvlečku.

Pravica do podpore in njena višina

Pravico do podpore imajo družine, katerih hranilci so poklicani v vojaško službo, in je ostala družina radi vpoklica brez nujnih sredstev za življenje. Ta podpora se zamore uživati, dokler je družina v stiski, najdalje pa do odpustitve hranilca iz vojaške službe.

Potrebo nakazila podpore bo ocenil za vsak primer poseben odbor. Za prošnjo za podporo so pooblaščen člani družina po sledečem redu: zakonita žena, potomci, oče in mati. Izjemoma, če ni teh oseb, pa more biti podpora podeljena tudi drugim članom družine (kakor n. pr. zadržanec, dedu, bratom, sestram itd. ter drugim osebam), ki jih je vzdrževala oseba, poklicana v vojaško službo.

Višina podpore znaša za večje kraje z več nego 20.000 prebivalci osem dinarjev, v vseh ostalih krajih pa pet dinarjev. V primeru spremembe bivališča se more višina podpore menjati šele po preteku roka 30 dni, odkar je bilo bivališče spremenjeno.

Poleg podpore se more družinam podeljevati tudi dodatek za vsakega otroka pod 16 leti, katerega je vzdrževala oseba, poklicana v vojaško službo. Dodatek znaša tri dinarje dnevno v vseh krajih. Če družino tvori samo en potomec, nima pravice na dodatek povrh podpore.

Kam nasloviti prošnjo?

Prošnjo za podporo je predložiti občini, v kateri biva prosilec. Občina bo poslala izročeno prošnjo najkasneje v 48 urah pristojnemu odboru za podpore s svojim uradnim potrdilom o resničnosti podatkov o družini, katera prosi za podporo.

Odbor za rešitev prošenj

Za izdajanje sklepov o prošnjah za podporo in dodatek se ustanovi na okrajnem sodišču odbor za podpore. Odbor tvorijo a) en sodnik okrajne-

ga sodišča, ki ga določi starešina sodišča, kot predsednik odbora; b) en občinski odbornik, oziroma mestni svetovalec, ki ga določi občinski odbor, oziroma mestni svet mesta, v katerem je sedež odbora; c) en davčni uradnik iz kraja, v katerem je sedež odbora, določi ga šef pristojne davčne uprave. Vsakemu teh odbornikov se določi tudi namestnik. Če se pokaže potreba, lahko predsednik okrajnega sodišča odloči, da se pri tem ali onem okrajnem sodišču ustanovi več odborov za podpore.

Opisani odbor za podpore odloča o podpori in dodatku z večino glasov.

Odlok odbora o rešitvi ali zavrnitvi se takoj dostavi prosilcu in pristojnemu vojaškemu poveljstvu radi pregleda.

Pritožba zoper sklep odbora

Prosilec, ki je bil odklonjen, se proti sklepu odbora lahko pritoži pisмено ali na zapisnik predsedniku tistega okrajnega sodišča, v čigar področju se nahaja okrajno sodišče, ki je o prošnji odločalo. O teh pritožbah odloča predsednik okrajnega sodišča ali pa sodnik, ki ga on določi. Predsednik ali določeni sodnik bo dostavil brez odlašanja svoj sklep prosilcu in predsedniku odbora za podpore zaradi izvršitve. Predsednik okrajnega sodišča ali določeni sodnik more, če smatra za potrebno, preden izda svoj odlok, pozvati prosilca, da podkrepil svojo pritožbo še z drugimi dokazi.

Proti odloku predsednika okrajnega sodišča, oziroma določenega sodnika ni pravnega leka,

vendar pa more prosilec predložiti novo prošnjo, ki temelji na novih dejstvih.

Sprememba podpore

Če se po izdanem sklepu spremeni katero od dejstev, ki so služila kot merilo za določevanje iznosa podpore in dodatkov, lahko odbor za podpore, če to izve, predružači prejšnji sklep in upošteva nova dejstva. Uživalec podpore in vse oblasti so dolžne takoj obvestiti odbor za podpore o vseh spremembah, ki bi mogle vplivati na pravico do podpore ali dodatka, kakor tudi na njeno višino.

Izplačilo podpor

Podpore bo izplačevala Poštna hranilnica preko pošt osebam, katerim je bila podpora podeljena. Če je hranilec poklican v vojaško službo na določen čas in ne delj kot štiri tedne, bo predsednik odbora za podpore izdal nalog, da se vsa podpora in dodatek izplačata naenkrat. Če je hranilec pozvan na vaje za delj ko štiri tedne ali pa na nedoločen čas, bo predsednik odbora za podpore izdajal potrebne naloge za izplačilo vsakih 15 dni vnaprej. Če je hranilec odpuščen iz vojaške službe pred iztekom tekočega roka 15 dni, potem uživalec podpore in dodatka niso dolžni vrniti odvisno sprejete podpore, oziroma dodatka. Pristojno vojaško poveljstvo bo takoj obvestilo odbor za podpore o odpustu tistih oseb, katerih družina sprejema podporo.

Zgoraj v izvlečku navedeno uredbo glede višine podpor lahko spremeni ministristvo za socialno politiko in narodno zdravje v sporazumu s finančnim ministristvom.

Določila za podeljevanje brezobrestnih banovinskih posojil za obnovo vinogradov

V smislu banove odločbe z dne 21. junija 1939., VII. št. 17.544/1, o ustanovitvi in upravljanju banovinskega sklada za dajanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov bo dajala dravska banovina iz tega sklada posojila za obnovo že opešanih vinogradov v izrazito vinorodnih legah tistim vinogradnikom, ki bodo vinograde obnovili strogo po navodilih strokovnjakov in ki nu-

dijo za varnost posojila zadostno zemljiškoknjižno jamstvo.

Posojilo morejo dobiti samo tisti vinogradniki-kmetje, ki ne morejo obnoviti vinograda iz lastnih sredstev.

Brezobrestno posojilo se bo dajalo le za obnovo najmanj 15 a in največ 75 a vinograda.

Čebele zasedle ladjo

Do edinatenega dogodka je prišlo v portlandski vojni luki na Angleskem. Roj čebel je priletel 3 km daleč od obale do oklopne križarke »New Castle«, ki je bila tam zadržana. Čeprav so se mornarji branili s kosi obleke, zastavami in sploh z vsem, kar jim je prišlo pod roke, so čebele po kratkem boju »zasedle« vojno ladjo in poveljnik je moral nazadnje brezlično pozvati pomoč. Z motornim čolnom vojne mornarice sta se potem hitro pripeljala neki uradnik pristaniškega poveljstva in neki železničar, ki je bil lastnik čebel. Zadnjemu je uspelo, da je čebele ugrebel v panj in tako osvobodil vojno ladjo.

»Šterna hoče jeziti. Ta je obljubil, da bo dal toliko dolarjev, kolikor se jih bo nabralo. Grenhut sedaj hoče čim več nabrati, da bo Štern moral tem več plačati.«

»Toda, zakaj dela to?«

»Neki spor imata med seboj. Oba sta bila vodilna člana judovske cerkvene občine, a zadnji čas je Štern Grenhuta izpodrinil in ta mu tega ne more pozabiti.«

Grenhut je z vnejo nabiral, godba pa je medtem igrala vojaške koračnice. Uspeh je bil velik.

»Tisoč dve sto dvajset dolarjev,« je dejal blagajnik, ki je pri predsedniški mizi štel denar.

Štern je s hripavim glasom naznanil uspeh zbiranja. Nato je sedel s tresočo roko izstavil ček in ga izročil blagajniku. Potem je spet vstal in jezno zavpil:

»Zaključujem zborovanje!«

Zborovalci so divje zaploskali, nato pa so se začeli razhajati. Alojzija in Kelly sta se pri vratih poslovila in šla vsak na svojo stran.

Ko je Alojzija naslednjega dne stopila v pisarno, je takoj opazila, da je Štern nejevoljen. Vedela je, da ga jezi včerajšnji dogodek. Ker ga je že precej poznala, je tudi vedela, da ne bo šel brez besede preko tega. Ni se varala. Ko sta končala z delom, je vprašal:

»Ali bi hoteli še enkrat govoriti o tistem primeru, katerega ste omenili, ko ste prvič prišli sem?«

»O primeru Štefana Kmicice?«

»Da.«

Alojzija je na kratko opisala vso stvar. Pri tem je posebej naglasila, kako vlogo je igral Grenhut.

»Potemtakem je Grenhut kriv nesreče tega ubogega fanta.«

»Žal, da.«

»Ali je samo on izpovedal, da je fanta na dan umora videl v Pikertonu?«

»Razen njega še ena preplašena starka, ki pa je tako zmedeno govorila, da njena izpoved ni bila merodajna. Grenhut pa je odločno trdil in prisegel.«

»Seveda! Od Grenhuta ni mogoče drugega pričakovati ko krivo prisego.«

Vstal je in nervozno hodil gor in dol po sobi.

»Kako dolgo je že fant v Ellingtonu?«

»Kmalu bo deset let.«

»Deset let! Moj Bog, kako strašna kazen za stvar, ki je ni izvršil! Ali v tem času ni nikdo poskusil, da bi ga rešil?«

»Odvetnik Kelly si je dosti prizadeval, toda zaman. Meni se zdi, da je edini izhod ta, če kdo pregovori Grenhuta, da prizna, da je krivo pričal.«

»Grenhuta pripraviti do tega! On bo še Bogu lagal na sodni dan. V tem človeku ni niti trohice pravičnosti in resnice.«

Ustavil se je pred Alojzijo in po kratkem tuhtanju vprašal:

»Ali ne bi bilo dobro, če bi obiskala Kmicica? Morda bi se med razgovorom v glavi katerega rodila kaka pametna misel.«

(Dalje sledi)